

2024-05-27

Justitiedepartementet

Dnr Ju2024/00120

Enheten för immaterialrätt och transportsätt

TV4s remissvar över betänkandet SOU 2024:4 Inskränkningarna i upphovsrätten

TV4s huvudsynpunkter inför rubricerad utredning är följande.

1. Övergripande frågeställningar

En övergripande utgångspunkt inför lagstiftningsåtgärder på upphovsrättens område måste vara att lagstiftaren i sina överväganden beaktar de olikheter som råder för respektive verkstyp och bransch. TV4 levererar nyheter, aktualitet, dokumentärer, underhållning, film, serier, sport mm dygnet runt till hela Sverige. All programproduktion, oavsett den sker i egen regi eller via produktionsbolag, bygger på omfattande förvärv av upphovsrättsligt skyddade prestationer där stort antal upphovsmän, utövande konstnärer och övriga rättighetshavare är involverade.

Majoriteten av alla dessa upphovsmän och rättighetshavare upplåter sina rättigheter genom individuella eller kollektivt framförhandlade avtal men en viktig del av TV4s nyttjande sker, inte minst inom nyheter och aktualitet, via inskränkningarna i upphovsrättslagen. TV4 är en också stor producent av eget innehåll och är därmed en betydande innehavare av rättigheter. Våra synpunkter i detta yttrande balanseras utifrån detta dubbla perspektiv.

Det är också viktigt att framhålla att frågor kring press-, yttrande-, och informationsfriheten är en hörnsten i TV4s verksamhet. Vår ställning som kommersiell aktör får inte försämra våra möjligheter att på lika villkor tillämpa upphovsrättslagens inskränkingsbestämmelser.

Upphovsrättslagens inskränkingsbestämmelser är tveklöst i stort behov av en modernisering. TV4 välkomnar därför utredningens förslag som är både grundligt och väl genomtänkt. I stora delar är vi positiva till de förändringar och förtydliganden av

inskränkingsbestämmelserna som presenteras, i vissa delar har vi invändningar eller synpunkter för vilka vi här redogör.

Yttrandet är begränsat till de delar av förslaget som i störst omfattning berör TV4s verksamhet och är utformat huvudsakligen i samma ordning som betänkandet behandlar respektive område.

2. Reglerna om namn- och källangivelse (kap 5)

2.1 Föreslagen ändring av namn- och källangivelse vid ianspråktagande i enlighet med inskränkning (tidigare § 11)

TV4 har inga invändningar mot föreslagen förändring angående namn- och källangivelse vid nyttjande med stöd av en inskränkning såsom ett led i en anpassning till EU-rätten, dock med reservationen att lagtextens utformning i sådant fall bör följa ordalydelsen i infosocdirektivet (2001/29/EG).

Det är av ytterst vikt att inte namn- och källangivelsen utformas så att den hindrar tillämpningen av inskränkingsbestämmelser. En allt för strikt tolkning av begreppet kan leda till omfattande krav på efterforskningar som sinkar eller omöjliggör en publicering av en nyhet som kräver snabb hantering. En tillämpning måste sålunda alltid prövas utifrån förutsättningarna i varje enskild situation och TV4 förespråkar därför att förslaget förtydligas genom att "... om det inte är omöjligt" ersätts med infosocdirektivets ordalydelse "... om det inte visar sig vara omöjligt.

TV4 tillstyrker att namn och källhänvisning endast införs i de inskränkingsbestämmelser där det krävs enligt infosocdirektivet. Ett mer långtgående krav i denna del torde vara oförenligt med EU-rätten och skulle avsevärt försvåra vid t ex nyttjande enligt §§ 20a avseende verk i bakgrund eller 22a angående panorama.

2.2 Föreslagen förändring av § 3

TV4 avstyrker bestämt föreslagen ändring av § 3 och förespråkar att denna lagtext bibehålls i dess nuvarande utformning. Det är fullt möjligt att göra ovanstående anpassning av § 11 utan att genomföra en förändring i § 3. En långtgående ändring av den ideella rätten som här föreslås behöver utredas betydligt mer noggrant.

Det råder ingen tvekan om vikten av att upphovsmän och närstående rättighetshavare har rätt till namngivelse när deras prestationer tas i anspråk. TV4 instämmer dock inte i utredningens slutsats att reglerna i nuvarande § 3 är otydliga eller inte tillräckligt stränga.

TV4 förnekar inte att det finns problem på vissa områden, utredningen nämner här bl a fotografiers spridning på internet. Det svårt dock att se att föreslagen ändring av § 3 kommer att åtgärda angivet problem eftersom det redan idag framgår att upphovsmän och närstående rättighetshavare ska namnges, även på internet. Problemen har med andra ord inte sin grund i lagtextens utformning.

Medan utredningen framhåller att den nya utformningen av § 3 kan sägas motsvara vad som egentligen redan gäller så anser TV4 att förslaget medför ett betydligt längre gående krav på

namngivelse, en förskjutning som kommer att kräva nya domstolsprövningar och ny praxis för att klargöra och etablera nya gränsdragningar.

Formuleringen ”.. eller oförenligt med god sed..” är märklig och problematisk. Med en huvudregel att namngivelse alltid ska ske så uppstår här frågan när det då kan anses *oförenligt* med god sed att namnge. Ordalydelsen för tanken till fall där det är kränkande för upphovsmannen att bli namngiven, vilket är något helt annat än den reglering vi har idag. Kopplingen till ”praktiskt och tekniskt omöjligt” är inte heller lätthanterlig. Det är fullt tekniskt möjligt att ange upphovsmän i nära nog alla tänkbara tv-sammanhang vilket innebär att frågan landar i vad som är praktiskt omöjligt som det i nuläget inte heller finns några givna gränser för. Faller t ex upprätthållande av källskydd in under begreppet eller vad gäller för namngivelse i samband med reklam?

Upphovsrättens narrativ är att verk skapas av en eller kanske ett fåtal upphovsmän. Återigen måste särdragen för audiovisuell produktion framhållas med den stora mängd upphovsmän och utövare som vi engagerar. Vi har en väl utarbetad och accepterad praxis för hantering av namngivelse. Det pågår dialoger med rättighetshavare och deras organisationer för att följa utvecklingen och anpassa vid behov och dagens lagtext med hänvisning till god sed ger här parterna den flexibilitet som krävs. Det kan vara här värt att notera att med tanke på den mängd innehåll, vilket innefattar tusentals timmar, som TV4 årligen tillgängliggör och antalet upphovsmän som berörs så hanterar vi ytterst få diskussioner kring namngivelse och i de fall de uppstår rör det sig om rena misstag utan koppling till lagens utformning.

En jämförelse med våra nordiska grannländer ger vid handen att Sverige med den föreslagna förändringen skulle få ett betydligt högre krav på namngivelse än vad som där förekommer. Den ideella rätten regleras i Danmark (§ 3) genom hänvisning till ”hvad god skik kræver,” i Norge (§ 5) ”..slik som god skikk tilsier såfremt navngivelse er praktisk mulig ..” och i Finland (svensk översättning § 3) på ”..det sätt som god sed kræver.” Det finns inga pågående ändringsarbeten ang den ideella rätten och namngivelse i dessa länder (med undantag för i Danmark där det finns förslag att § 3 inte ska tillämpas i förhållande till parodier). Vi har ett omfattande samarbete med våra nordiska grannar och ett längre gående krav på namngivelse i Sverige riskerar att bli kontraproduktivt.

En ny regel om namngivelse skulle sålunda, inom många sektorer däribland den audiovisuella sektorn, bryta upp en väl fungerande och flexibel reglering som finns idag och TV4 anser att dagens § 3 har den utformning som krävs för att tillämpningen ska kunna anpassas om/när behov uppstår.

3. Trestegsregeln (kap 6)

TV4 avstyrker att trestegsregeln införs i svensk lag.

Att denna tolkningsstegsregel redan finns och tillämpas kan vara ett argument både för och emot en kodifiering. Regeln gäller primärt som en instruktion till lagstiftare men genom Wikimediamalet (NJA 2016 s. 212) är det också klarlagt att principerna ska tillämpas i svensk domstol vid prövning av nyttjanden med stöd av upphovsrättslagens inskränkingsbestämmelser.

Utredningen har till synes noga övervägt varje enskild inskränkingsbestämmelse gentemot trestegsregeln. Om något nyttjande enligt inskränkingsbestämmelserna blir föremål för

prövning i domstol kommer regeln återigen aktualiseras. TV4 befarar att en kodifiering kommer att resultera i att även varje enskilt nyttjande ska prövas enligt trestegsregeln. Det finns med andra ord här en tydlig risk att det tillkommer ett extra lager av prövning vid varje nyttjande som då, i vårt fall, ska ske på produktions- eller redaktionsnivå. En sådan ordning skulle skapa en stor osäkerhet kring tillämpningen och riskerar i förlängningen att underminera inskränkningarnas syfte.

Utredningen framhåller dock att en lagfäst trestegsregel endast innebär en tolkningsregel som ska tillämpas när det är oklart när ett visst förfarande faller in under en inskränkning eller inte. Regeln ska sålunda så långt som möjligt redan vara inbyggd i enskilda bestämmelser och en lagfäst trestegsregel kan av legalitetsskäl vidare inte vara en regel som tar bort en rätt som återfinns i en annan bestämmelse. Skälighetsavvägningen som ska göras i de enskilda fallen ska kunna göras enligt de regler som återfinns i den enskilda inskränkingsbestämmelsen, i annat fall blir inskränkingsbestämmelsen svårtillämpad (sid 222, i avsnittet ang Parodi etc). Det här uttalandet är ett viktigt tydliggörande kring gränsdragningen för trestegsregelns tillämpningsområde. Dock att det tämligen genomgående i utredningen görs hänvisningar till trestegsregelns tillämpning som inte är helt i linje med detta uttalande, något som skapar frågetecken kring dess giltighet.

Om en kodifiering ändå genomförs så krävs det förtydligande angående vilken praktisk betydelse trestegsregeln ska ha i varje enskild situation då en inskränkingsbestämmelse kan komma ifråga. Härtill vill vi peka på att utredningen på sid 121 i p 2 framhåller att trestegsregelns andra punkt; ”strider mot det normala nyttjandet” innebär att inskränkningen inte får medföra att rättsinnehavaren går eller kan gå miste om *betydande* ekonomiska värden. Detta har till synes fallit bort i förslag till författningskommentaren och texten där ger en annan bild. En inskränkning påverkar i någon mån alltid de ekonomiska värdena och att gränsen då sätts vid *betydande* utgör en mer rimlig avgränsning för att inskränkingsbestämmelserna inte ska förlora sitt syfte. Samma resonemang gäller kravet på proportionalitet som framhålls i anslutning till trestegsregelns tredje punkt på sid 121 p 3, även detta bör upprepas i författningskommentaren.

4. Panorama (kap 7)

TV4 tillstyrker förslaget till ny bestämmelse avseende panorama men avstyrker att bestämmelsen kopplas till ett förvärvssyfte på så sätt som föreslås.

Panoramaundantaget grundar sig i att alla ska ha tillgång till det offentliga rummet och det är därför angeläget att möjligheten att fritt återge verk inte begränsas mer än absolut nödvändigt.

Denna inskränkingsbestämmelse har stor praktisk betydelse för TV4 och vi välkomnar att det nu införs en regel som undanröjer en rad oklarheter och hinder i nuvarande bestämmelse. TV4 instämmer också i att det finns behov av att i viss omfattning begränsa bestämmelsens tillämpningsområde. Således är en avgränsning mot nyttjande som innebär en ekonomisk exploatering av verket som vid merchandise i form av tryck på muggar och tröjor eller då ett verk används som logga eller nyttjas i rena reklamsammanhang helt rimlig.

Däremot är ett generellt förbud mot användning i förvärvssyfte alltför långtgående och det torde träffa all verksamhet som inte är rent privat eller på ideell basis. Undantaget för både journalistisk och redaktionell verksamhet, som är verksamheter som i princip annars alltid

faller in under begreppet förvärvsverksamhet (inklusive public service) blir otydlig. Härtill är själva konstruktionen som i praktiken innebär ett undantag från undantaget i en inskränkingsbestämmelse ganska svårhanterlig. Det bör istället här utredas om en begränsning kan kopplas till själva användningen av verket, dvs framställande av produkter och reklam där verket eller upphovsmannens skapande insatser exploateras.

Yttrandefriheten är en grundpelare i panoramaundantaget och en bestämmelse måste utformas så att det är fullt möjligt att utan förgående klarering spela in film och tv-serier (med undantag för reklamfilm enligt ovan). Det skulle i många fall bli oproportionerligt arbetskrävande att skanna av varje tänkbar inspelningsplats på förhand för att bedöma om något konstverk kan komma att utgöra ett centralt motiv och många gånger är en sådan process inte ens möjlig.

I konsekvensbeskrivningen pekar utredaren på att det kan förekomma kostnadsökningar till följd av föreslagen lagändringen och det är en självklar följd av ökat licenskrav. Här har utredaren inte beaktat att det står upphovsmannen fritt att säga också nej till nyttjandet, att bara ge en tidsbegränsad licens eller i senare led inte vilja förlänga ett tidigare godkännande. Detta skulle få helt förödande konsekvenser inom film- och tv-industrin som, med stora investeringskostnader i bagaget, då kan bli förhindrad att färdigställa eller tillgängliggöra en produktion på grund av en oklarerad rättighet.

Värt att framhålla avslutningsvis är att det inte finnas någon risk att kommersiella medier hamnar i sämre läge än andra aktörer vid ovanstående överväganden.

5. Nyhetsrapportering (kap 8)

TV4 tillstyrker förslaget till ny bestämmelse för nyhetsrätten men efterlyser en justering så att även aktualitet uttryckligen omfattas av bestämmelsen. TV4 poängterar här också vikten av att det helt och hållet är ett publicistiskt beslut hur länge en nyhet/aktualitet ska finnas tillgänglig.

TV4 välkomnar förslaget som innebär att det införs en möjlighet att rapportera nyheter i den utsträckning som motiveras av informationssyftet oavsett i vilket media nyheten presenteras. Inskränkningen omfattar också samtliga rättigheter (utom datorprogram) och alla de förfoganden som omfattas av § 2 upphovsrättslagen. Det här är en helt nödvändig uppdatering av nyhetsrätten i en tid då behovet av trovärdiga, väl verifierade nyheter är större än någonsin och kravet på snabb nyhetsförmedling med bilder och annat autentiskt material är helt outhärligt för ett rimligt samhällsklimat.

I kommittédirektiven betonas också att det är särskilt angeläget att upphovsrätten inte hindrar att nyheter sprids och belyses på ett rimligt sätt och att det ska finnas så goda förutsättningar som möjligt för att i nyhetsrapportering använda upphovsrättsligt skyddat material.

Nyhetsrätten får således inte ha andra restriktioner än dem som är absolut nödvändiga. Kravet på snabb nyhetsförmedling medför ofta ett hinder för omfattande efterforskningar kring vem som har innehar rättigheterna till ett material. Lika stor betydelse har det faktum att det i många fall inte är möjligt att hitta rättighetshavare eller att vi helt enkelt inte erhåller tillstånd att nyttja visst material.

TV4 ifrågasätter om inte ordalydelsen nyhetsrapportering är för snäv och förespråkar att bestämmelsen breddas till att uttryckligen omfatta nyhetsrapportering och aktualitet. De intressen som motiverar denna inskränkning gör sig gällande i samma utsträckning i såväl nyhetsrapportering som i aktualitetsprogram.

Infosocdirektivets punkt 5.3.c syftar specifikt till att främja yttrandefriheten och här finns det, som det anges i utredningen, betydande utrymme för skönsmässig bedömning för genomförande och tillämpning i nationell rätt. Vid en jämförelse med andra språkversioner av inforsocdirektivet så framstår också den svenska översättningen "...användning av verk eller andra alster i samband med *nyhetsrapportering*, i den utsträckning som är motiverad med hänsyn till informationssyftet.." som begränsad i jämförelse med andra språkversionen. Av den engelska versionen framgår att undantaget ska omfatta "... *reporting of current events*, ..." och den franska "... *d'événements d'actualité*, ..."

Aktualitetsprogrammen är centrala då nyheter kräver uppföljning och fördjupning och vissa aktuella frågor, tex förekomsten av trollfabriker, måste djupgående kunna granskas och återges i program som Kalla Fakta. Vid aktualitet råder inte alltid samma tidspress som vid nyhetsrapportering men här står redaktionerna ofta inför att det inte är möjligt att erhålla tillstånd för nyttjande av nödvändigt material för att kunna belysa och verifiera innehållet. Vi ser här en tydlig trend att såväl enskilda som företag, som är föremål för eller befinner sig i anslutning till en granskning, försöker förhindra olika publiceringar med stöd av upphovsrätten.

TV4 instämmer med utredningens slutsats att inga ytterligare preciseringar eller begränsningar bör införas. Det finns dock vissa frågor som avhandlas i utredningen som riskerar att begränsa bestämmelsens tillämplighet.

lanspråktagande enligt nyhetsundantaget (oavsett det gäller nyheter eller aktualitet) förutsätter att det finns ett informationsintresse vid tidpunkten för rapporteringen. Detta kan enligt TV4 endast gälla vid publiceringstidpunkten. Efter genomförd publicering är det helt och hållet ett publicistiskt beslut hur länge en nyhet, ett inslag eller ett program ska få finnas tillgängligt. Ett annat förhållningssätt som innebär ett krav på att publicerade nyheter ska rensas bort efter en viss tid skulle kunna bli ett kraftfullt verktyg mot yttrandefriheten.

Beträffande diskussionen kring icke offentliggjorda verk så delar TV4 inte utredningens ställningstagande att det som huvudregel inte är motiverat att offentliggöra verk i nyhetsrapportering. Det finns ingen grund för ett sådant generellt påstående och möjligheten att publicera t ex hemliga dokument kan utgöra en mycket viktig del av nyhetsrapporteringen vilket det också finns stöd för i praxis från EU-domstolen. Frågan om icke offentliggjort material måste i stället avgöras från fall till fall inom ramen för den intresseavvägning som finns inbyggd i inskränkingsbestämmelsen.

Angående uttalande i författningskommentaren att nyheter ska vara händelser som vid tidpunkten för rapporteringen är av informationsintresse för allmänheten är det viktigt att framhålla att informationsintresset i en viss fråga mycket väl kan vara av stort för en mer begränsad grupp än allmänheten. Om krav på allmänintresse ställs i alla lägen kan det innebära en begränsning som motverkar inskränkningens syfte.

Verk skapade för nyhetsändamål. Utredningen för här en diskussion kring material som skapats för nyhetsrapportering och som redan finns tillgängligt som nyhet och drar här slutsatsen att det normalt inte är påkallat för andra aktörer att återge sådant material utan

tillstånd. Det är dock viktigt att det, inom ramen för den intresseavvägning som ska ske, lämnas utrymme så att t ex utländska nyheter kan lyftas fram för en bredare allmänhet, att nyheter kan utvecklas, fördjupas och få nya vinklar. I denna journalistiska process finns det ofta ett behov av att återknyta och lyfta fram det som initialt har publicerats och citatbestämmelsen räcker inte alltid till för detta syfte. Detta talar för att material skapat för nyhetsändamål inte bör ha en särställning vid bedömningen om nyhetsundantagets tillämpning.

6. Karikatyror, parodier och pastischer (kap 9)

TV4 tillstyrker förslaget om införande av en särskild bestämmelse avseende karikatyr, parodier och pastischer som en logisk följd av den obligatoriska inskränkningen som införts via DSM-direktivet och tillstyrker även att motsvarande bestämmelse i § 52p utgår. TV4 avstyrker att licensmöjligheter ska kunna vara en del i bedömningen någon inskränkingsbestämmelses tillämplighet.

Att karikatyror, parodier och pastischer nu förflyttas från att vara ”nytt självständigt verk” till en inskränkning framstår som oundviklig. Det är dock viktigt att framhålla att möjligheten att även framöver skapa nya självständiga verk genom dessa uttryck inte får rubbas.

Utgångspunkten är att karikatyr, parodier och pastischer är ett uttryck för användarens yttrandefrihet och ibland också konstnärliga frihet. Förslaget innefattar en begränsning genom att karikatyr, parodi och pastich endast får ske i den utsträckning som är motiverad för att uppnå sitt syfte. Detta är rimligt i sig men här framhåller utredningen i författningskommentaren att användning i ett kommersiellt syfte framstår som mindre angeläget och hänvisar till att sådan användning går utöver syftet. Återigen måste vi framhålla att kommersiella medier måste ha samma förutsättningar som alla andra medier att använda dessa uttryck. Ordalydelsen kring detta i (sid 421) behöver därmed förtydligas.

Beträffande sammansatta verk så är det svårt att se logiken i utredningens resonemang kring förekomsten av befintliga eller i framtiden uppkommande licensmöjligheter som en del i bedömningen om ett nyttjande faller in under inskränkningen eller inte. Det är viktigt att här beakta att vi befinner oss på en marknad där ett flertal organisationer har monopol eller monopolliknande ställning och att det utöver gemensamt framförhandlade avtal är vanligt förekommande med ensidigt upprättade tariffer och affärsmodeller. Det är helt orimligt att ensidigt upprättade affärsmodeller ska utgöra legal grund för bedömningen om en inskränkingsbestämmelse är tillämplig eller inte och detta resonemang måste utgå.

I övrigt är det här viktigt att beakta att det resonemang som utredningen för kring ”märkbar skillnad” (sid 219 – 220) att Mobilfilmsmålet ger stöd för att parodiundantaget kan omfatta verk som oförändrat tas in i ett nytt sammanhang och att Deckmyn ger tydligt uttryck för att en parodi inte behöver avse originalverket. En snävare tolkning torde begränsa bestämmelsens tillämpning långt mer än nödvändigt och därmed stå i strid med inskränkningens syfte.

I författningskommentaren uttalas också att det normalt sett knappast kan anses motiverat att använda verk som inte har offentliggjorts enligt 8 § i karikatyror, parodier eller pastischer. Detta är precis som i förhållande till nyhetsundantaget en långtgående begränsning som

varken återfinns i infosocdirektivets eller DSM-direktivets respektive parodiundantag och TV4 anser att även detta ställningstagande bör tas bort.

7. Upphovsrättslagens inskränkingsbestämmelser (kap 10)

§ 11 ändringsförbudet

TV4 har svårt att se hur ändringsförbudet skulle oförenligt med trestegsregeln och avstyrker att det tas bort. Bakgrunden till ändringsförbudet är att rättighetshavaren inte har något inflytande över den fria användningen och hur verket återges.

Ändringsförbudet omfattar även rättigheter som inte omfattas av den ideella rätten. TV4s position vilar till stor del på upphovsrättslagens § 46 (producenträttigheterna) och § 48 (signalrätten) och även dessa rättigheter omfattas av inskränkningarna. Till detta kommer också en mängd förvärvade upphovsrätter men TV4 kommer som rättighetshavare inte alltid kunna åberopa den ideella rätten enligt §3. Det är av största vikt för TV4 kunna agera mot långtgående förändringar av vårt innehåll med direkt stöd av våra egna rättigheter utan att behöva gå via trestegsregeln. Detta gäller allt innehåll men det vi står inför nu är förvrängning av våra nyheter som nyttjas på basis av citaträtt eller med stöd nyhetsundantaget. Teknikutvecklingen har gjort det möjligt att ändra i rörligt material på ett sätt att det inte är märkbar för tittaren men som helt förändrar vinkeln eller innebörden i ett inslag och alla vägar att agera mot detta måste hållas öppna.

§ 11 Begreppet återge

TV4 tillstyrker att begreppet återge införs i lagen enligt utredningens förslag.

§ 11a Tillfälliga exemplar

TV4 tillstyrker förslaget. Utredningens förtydligande i förhållande till privatpersoners nyttjande av illegala tjänster utgör ett viktigt bidrag i arbetet med gränsdragningar kring laglig och olagligt nyttjande. Förtydligandet bidrar därmed till att motverka nyttjanden av illegala tjänster inom den omfattande piracyverksamhet som förekommer. Det krävs dock ytterligare lagstiftningsåtgärder för att få till stånd en teknikneutral och mer effektiv hantering av piracy.

§ 20a Konstverk som ingår i en film eller tv-program mm

TV4 instämmer med utredningen att det inte behövs några ändringar av 20 a § upphovsrättslagen.

§ 22 Citat

TV4 anser att citaträtten bör ses över i vissa avseenden. I första hand gäller det dagens begränsning i förhållande till fotografisk bild i § 49a i relation till den obligatoriska regeln i § 52p.

Utöver ovanstående så tangerar detta en tydlig problematik kring inskränkingsbestämmelsen i 23 § första stycket 2 URL som ger rätt att återge konstverk i kritisk framställning men, sedan infocodirektivets infördes, inte återgivning i digital form. Eftersom hela TV4s programutbud tillgängliggörs i digital form innebär detta att vi inte har möjlighet att i kritisk granskning återge den bildmaterial om rättighetshavaren inte ger tillstånd till detta. Det här blir särskilt flagrant i de fall då granskningen avser själva bildmaterialet som tex vid otillbörlig reklam.

Det finns enligt TV4s mening stöd för en inskränkning för återgivande av konstverk i såväl analog som digital form i infocodirektivets artikel 5.3 d, som hänför sig till "Citat för användning i t.ex. kritik och recensioner, förutsatt att de avser ett verk eller annat alster som redan lagligen gjorts tillgängligt för allmänheten..." Artikeln handlar uttryckligen om nyttjanden i kritiska framställningar och någon distinktion mellan analoga och digitala framställningar görs inte.

TV4 förordar därför att lagstiftaren i samband med denna översyn omvärderar den slutsats som drogs för tjugo år sedan och tar bort begränsningen till analoga nyttjanden i 23 § första stycket 2 upphovsrättslagen, alternativt konstaterar att citatbestämmelsen i 22 § även omfattar konstverk.

§§ 25b – e, 26 – 26b, Offentliga debatter, allmänna handlingar mm

TV4 tillstyrker föreslagna förtydligande av bestämmelserna.

Vi förbehåller oss möjligheten att inkomma med ytterligare synpunkter allteftersom arbetet fortlöper.

Stockholm den 27 MAJ 2024

För TV4

Lotta Wattrang

Rättigheter, Collecting societies

Juridik